

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I. УСТАВНИ ОСНОВ

Уставни основ за доношење овог закона садржан је у чл. 63. до 66. и члану 69. Устава Републике Србије, којима је утврђено право на слободу одлучивања о рађању, права детета, права и дужности родитеља, посебна заштита породице, мајке, самохраног родитеља и детета, као и социјална заштита грађана и породице.

II РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Одредбе Закона о финансијској подршци породици са децом представљају део укупне друштвене бриге о деци и односе се на побољшање услова за задовољавање основних потреба деце, посебне подстицаје за рађање деце и подршку материјално угроженим породицама, породицама са децом са сметњама у развоју и инвалидитетом и деци без родитељског старања.

Закон о финансијској подршци породици са децом заснован је на праву и дужности родитеља да подижу и васпитавају децу, праву детета на услове живота који му омогућавају правилан развој и обавези државе да подржи добробит породице, детета и будућих генерација. Отуда овај закон не представља само одређење државе у области социјалне политике, већ је, укључујући демографске потребе, истовремено и важан инструмент популационе политике.

Нова законска решења доприносе и испуњавању циљева утврђених за спровођење измењене и допуњене Стратегије подстицања рађања, а својим одредбама овај закон јасно и недвосмислено потврђује одређење државе да се подстицајним мерама увећаног родитељског додатка ухвати у коштац са једним од највећих проблема - недовољним бројем новорођене деце.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ПОЈЕДИНИХ ОДРЕДАБА

Родитељски додатак представља неопходну меру подршке породици, јер представља у садржинском и у материјалном смислу главни инструмент популационе политике.

Наиме, Централна Србија и АП Војводина захваћене су врло неповољним демографским кретањима: становништво се одавно не обнавља у истој размери, јер је стопа фертилитета деценијама испод потребе за просту репродукцију; број новорођених је далеко нижи од броја умрлих, па је природни прираштај негативан, како укупно, тако посматрано и у највећем броју општина; становништво убрзано стари, рапидан је процес депопулације; повећава се удео старих у укупном броју становништва.

Дугорочне демографске пројекције најављују још неповољније тенденције у будућности и знатно смањење броја становника.

Оваква кретања имају изузетно неповољне социјалне и економске последице и захтевају ефикасан политички одговор државе одмах.

Овим законом дефинисани су износи, начин исплате и усклађивање износа родитељског додатка и паушала за набавку опреме за дете.

Такође, у одредбама Закона о финансијској подршци породици са децом које се односе на право на накнаду зараде за време породичног одсуства, одсуства са рада ради неге детета и одсуства са рада ради посебне неге детета и права на остале накнаде по основу рођења и неге детета и посебне неге детета извршене су корекције у погледу јаснијег дефинисања основица које се узимају као релеванте у периоду коришћења појединачних права, а од утицаја су на обрачун висине накнаде зараде односно остале накнаде.

IV. ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА ПОТРЕБНА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

Опредељена средства за исплату родитељског додатка у 2018. години је 8.200.000.000 динара.

У 2019. години за родитељски додаток планирана су средства у износу од 8.364.568.000 динара.

Средства за реализацију права прописаних овим законом у 2018. години опредељена су у буџету Републике Србије: Програм 0903 – Породично-правна заштита грађана, Програмска активност – 0001 – Права корисника из области заштите породице и деце, Функција 040 – Породица и деца, Економска класификација 472.

Износи родитељског додатка који су дефинисани овим законом захтевају додатна новчана средства у 2018. години у износу од 3.500.000.000 динара.

У 2019. години за исплату овог права биће потребно обезбедити средства у укупном износу од 12.000.000.000 динара.

V. ФИНАНСИЈСКИ ЕФЕКТИ ДОНОШЕЊА ЗАКОНА

Због другачијег дефинисања права на родитељски додаток за друго, треће и четврто дете биће потребна додатна финансијска средства.

Износи родитељског додатка повећани су за друго, треће и четврто дете, при чему је продужен и период остваривања односно исплате права за треће и

четврто дете са 24 месеца на 120 месеци захтеваће значајна новчана средства и у наредним годинама.

VI. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА ПО ХИТНОМ ПОСТУПКУ

Разлози за доношење овог закона по хитном поступку, сагласно члану 167. Пословника Народне скупштине („Службени гласник РС”, број 20/12-пречишћен текст) садржани су у чињеници да се предложеним законским решењем врше измене и допуне Закона о финансијској подршци породици са децом чија примена треба да почне 01. јула 2018. године.

На тај начин, отклонила би се околности које би могле нанети штету због немогућности примене нових прописа.

Наиме, до тог времена потребно је изградити и донети низ подзаконских аката, изградити одговарајући информациони систем на нивоу Министарства, односно, који ће користити надлежни органи локалне самоуправе у поступку одлучивања о правима прописаним Законом.

Такође, мора се напоменути да предложене одредбе Закона, док се не усвоје, обустављају рад на доношењу подзаконских аката, што ће померити планиране рокове обуке стручних служби за рад како би све било спремно да примена Закона о финансијској подршци породици са децом без потешкоћа отпочне 01.07.2018. године.